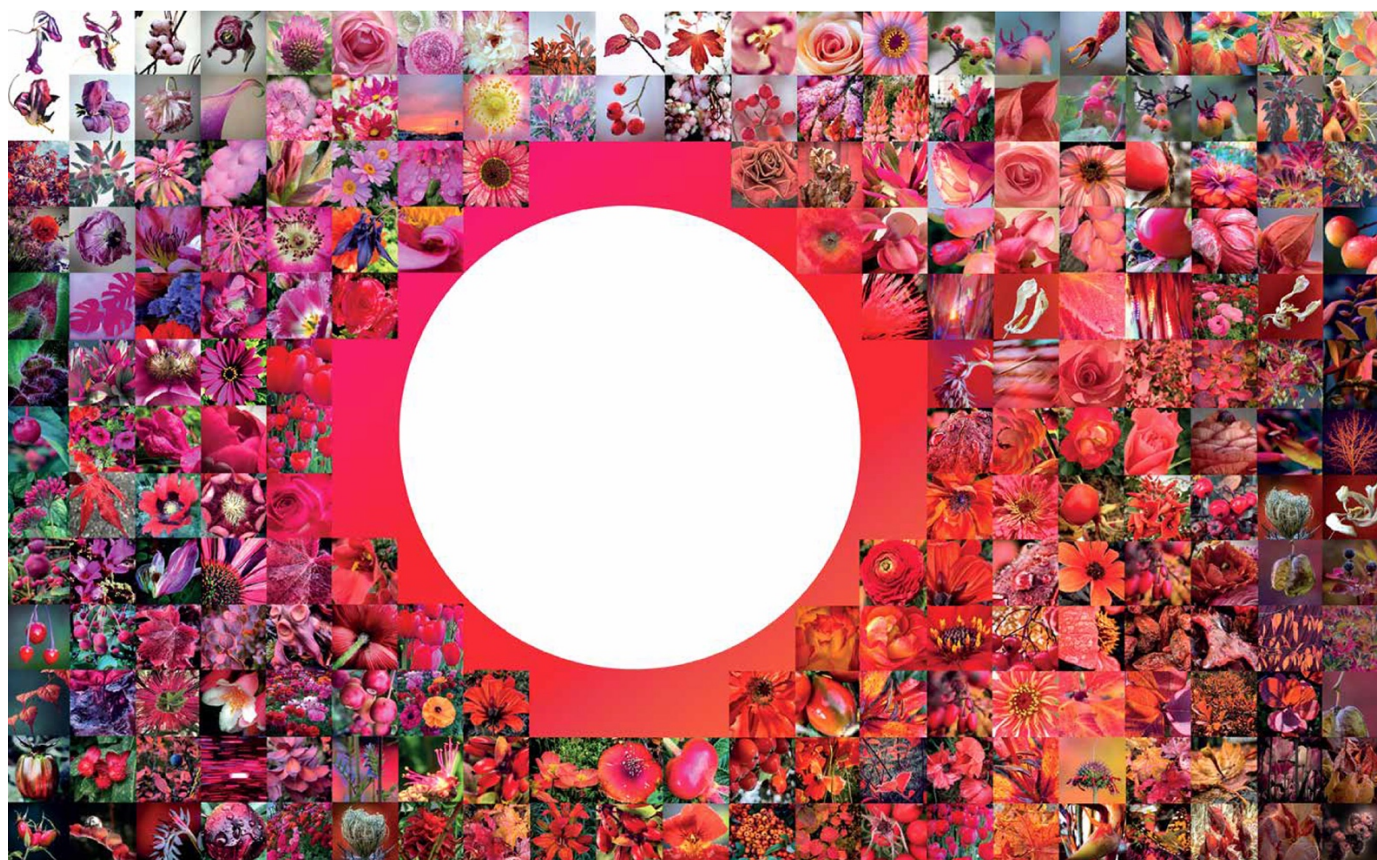

Fotomosaikker av Marianne Mo

Av Brynhild Bye-Tiller, Trondheim 15. mai 2020

Marianne Mos fotomosaikk «Rødt» ble laget i 2020 som en av sju i en serie med mosaikker. En for hver farge i regnbuen.

Marianne Mo er en kolorist og et fotograferende menneske. Kameraet er med i lommen. Hun tar bilder hele tiden som publiseres i sosiale medier. Hun tar oss med ut i naturen året rundt, enten på tur i Bymarka i Trondheim, helgeturer til Stokkøya på Trøndelagskysten eller plantestudier i Cornwall, England. Mo har over lengre tid utviklet sin fotografiske stemme gjennom å sammenstille fotografier. Hun startet allerede på nitti-tallet med analoge sammenstillinger av svart-hvitt fotografier, til dagens digitale fotomosaikker på Instagram. I dag bruker hun mobiltelefonen til å samle i all hovedsak kvadratiske bilder fra sine omgivelser.

I mange av hennes mosaikker settes bilder med ulike utsnitt av samme motiv sammen. Noe som tilfører et tidsperspektiv. Mellom første og siste eksponering har sekundene passert og motivet har endret seg. Dette kan vi se i Mos profilbilde på Facebook som viser fire eksponeringer tatt etter hverandre på samme sted og i samme lys. Det vitner om en leken tilnærming til hvordan fotografiet kan brukes og portrettsjangeren.

I et annet eksempel på Mos digitale fotomosaikker har hun samlet nærmere to tusen fotografier av planter, frøemner, bladverk og vekster. Både viltvoksende tistler og avblomstrede tulipaner er fanget gjennom linsa og systematisert etter kulør, tone, fargetemperatur og form. Av og til kan du også se noen humler, sopper og en gatelykt. Et svært manuelt arbeid er gjort for å sortere og å sette sammen alle komponentene. Hver mosaikk har en hovedfarge som brytes mot hvitt, svart og andre kulører. Mosaikkene preges av overgangene. Fra sterk til liten metning og fra varm til kjølig fargetemperatur.

På de mest fargesterke delene sveller formen ut og presser mot ytterkanten. På de minst fargesterke delene fyller bakgrunnen størsteparten av flaten og kuløren inntar baksete. På dette viset sjonglerer Mo med de visuelle virkemidlene hun har til rådighet. Både form og farge.

Halvparten av bildene er tatt ovenfra og ned, slik at vi ser store kronblader, støvfangere, arr og fruktknuter fra et luftperspektiv. Den andre halvparten er tatt i øyehøyde med liten dybdeskarphet, av krokete stilker og planteskjeletter mot uskarpe bakgrunner. Mo plasserer seg slik i en lang tradisjon med makro,- og blomsterfotografering, også med bildene av døde og døende blomster.

Komponentene i mosaikken har i varierende grad mellomrom hvor den hvite bakgrunnen trer fram og skaper en rytme. Et forsiktig hvitt rutenettet sees i alle syv mosaikker. Det bryter opp den fotografiske flaten og gir et nødvendig pusterom mellom eksotiske orkideer og ferske grankongler. Kanskje ønsker Mo å undersøke potensialet i mellomrommet. Mosaikkene fungerer både på avstand og nært. På avstand ser du rutenettet og overgangene. På nært hold ser du hvert enkelt fotografi.

Mo har etterhvert opparbeidet seg en stor portefølje med fotografier. På sin vei rundt i naturen ser hun muligheter i alle typer strukturer, stoffligheter og lysforhold. Både i motlys, flatt lys og i fravær av lys. Hun arbeider intuitivt på stedet uten filter og effekter, med det naturlige lyset som eksisterer. Mange arter og plantefamilier er avfotografert, allikevel arbeider hun «fotografisk» med landskapet. Ikke for å fylle hullene i en artsoversikt eller for å dokumentere arter på rødlista, men for å bruke fotografiene i en kreativ prosess. De fotografiske kvalitetene er i førersetet. Hver del, hvert enkelt fotografi står på egne ben. Når Mo bruker fotografiene som et råmateriale til en mosaikk blir også summen noe annet. Det åpner for andre muligheter. Det får andre kvaliteter. Kvaliteter som sier noe om den mentale tilstand man er i når man går gjennom sitt bildearkiv, sittende foran en dataskjerm og lar seg begeistre av farger og former.

Fargenes egenskaper og innbyrdes forhold dominerer dog de sju mosaikkene. Spesielt det grønne og røde arbeidet har mange komponenter med lik farge som vibrerer og popper ut av billedflaten. Her kommer koloristen Marianne Mo til sin rett. Mosaikkene blir en bekreftelse på at farger kan ta ulike skikkelser og dukke stadig opp på ny.

Unntaket i Mos motivkrets er flere fotografier av humla. Vi kan også se en pollensamlende humle i Mos forsidebilde på Facebook. Der kan vi ane et miljøengasjement. Humla ble vurdert som kritisk trua i 2010 og til sårbar i 2015. Humla flyr fra plante til plante og er en livsviktig hendelse i naturen.

Uten humlas pollinering vil verdens matproduksjon og økosystem sannsynligvis kollapse. Ved å inkludere humla i sine mosaikker setter Mo oppmerksomheten på sårbarheten i matproduksjonen og samspillet mellom planter og insekter.